

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/12/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200682
Dátum vydania rozhodnutia:	13.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3012200682.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, v právnej veci navrhovateľa: R. T., bytom K. XX/X, R., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o úrazovú rentu, na návrh navrhovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. 12626-3/2012-BA zo dňa 26. júna 2012 o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd/244/2012-20 zo dňa 14. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd/244/2012-20 zo dňa 14. februára 2013 p o t v r d z u j e

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. 12626-3/2012-BA zo dňa 26. júna 2012, ktorým odporkyňa rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 5. októbra 1998, podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nemá nárok na úrazovú rentu z dôvodu, že nespĺnil podmienky nároku na úrazovú rentu, pretože podľa posudku Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza zo dňa 13. júna 2012 nedošlo k zhoršeniu zdravotného stavu v súvislosti s chorobou z povolania zistenou dňa 5. októbra 1998.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vecne správne a preto ho potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP. Poukázal na to, že pri rozhodovaní vychádzal z posudkov posudkových lekárov Sociálnej poisťovne (zo dňa 13. júna 2012, 13. augusta 2012 a 6. septembra 2012), ktorí dostatočne a presvedčivo odôvodnili, prečo sa u navrhovateľa neurčuje miera poklesu pracovnej schopnosti na účely zákona č. 461/2003 Z.z. nakoľko po 1. januári 2004 nedošlo u neho k zhoršeniu zdravotného stavu, teda nenastala podstatná zmena pomerov v súvislosti s chorobou z povolania zo dňa 5. októbra 1998 a teda vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by došlo k zhoršeniu zdravotného stavu z titulu choroby z povolania po 1. januári 2004.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie žiadajúc prvostupňový rozsudok zmeniť, rozhodnutia odporkyne zrušiť a vrátiť jej vec na ďalšie konanie. Namietal, že podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Poukázal na to, že bol v priebehu roka 2012 opakovane hospitalizovaný na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitnej nemocnice Martin, naposledy v období od 24. apríla 2012 do 3. mája 2012, pričom z prepúšťacej správy zo dňa 3. mája 2012 vyplýva, že u neho došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, čo vyplýva aj z listu zo dňa 19. júna 2012 doc. MUDr. P. E., CSc.

Navrhovateľ nesúhlasil so závermi posudkových lekárov, poukázal na to, že ak posudkový lekár konštatuje, že jeho ťažkosti môžu byť potenciovane všeobecnými ochoreniami, tak toto tvrdenie je v rozpore so záverom, že k zhoršeniu zdravotného stavu nedošlo. Ak by aj jeho ťažkosti boli potenciovane všeobecnými ochoreniami, treba zohľadniť, že práve choroba z povolania je prvotnou a najvýznamnejšou príčinou navrhovateľových problémov a bez nej by ďalšie všeobecné ochorenia zdravotný stav až tak výrazne negatívne neovplyvnili. Za účelom odstránenia rozporov a riadneho zistenia skutkového stavu bolo namieste, aby súd napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne zrušil s tým, aby Sociálna poisťovňa zabezpečila znalecké posúdenie jeho zdravotného stavu.

V súvislosti s tvrdením odporkyne, že navrhovateľ nepoberal k 31. decembru 2003 náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej schopnosti, uviedol, že táto náhrada mu v minulosti bola vyplácaná a nárok mu bol priznaný aj rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi, sp.zn. 9C 189/2000-85. Obdobie do konca roka 2003 si však v dôsledku úmrtia svojho právneho zástupcu už neuplatnil.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa sa pridŕžiavala svojho predchádzajúceho vyjadrenia k podanému návrhu, poukázala na to, že navrhovateľ neuviedol nové skutočnosti a navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Pripomenula, že navrhovateľovi nebola k 31. decembru 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo uznání invalidity alebo čiastočnej invalidity, a preto mu nevznikol nárok na transformovanú úrazovú rentu v zmysle § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Podkladom pre jej rozhodnutie bola lekárska správa zo dňa 13. júna 2012, ktorá neurčovala mieru pracovnej schopnosti navrhovateľa, nakoľko u neho nedošlo po 1. januári 2004 k zhoršeniu zdravotného stavu v zmysle choroby z povolania na účely úrazovej renty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ, ktorý je vyučený murár, v tejto profesii krátkodobo pracoval u viacerých zamestnávateľov, pričom bol striedavo evidovaný na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, naposledy pracoval ako vrátnik a od mája 2010 je opäť nezamestnaný.

Dňa 5. októbra 1998 bola navrhovateľovi zistená choroba z povolania - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého, jednostranného a nadmerného zaťaženia.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XX X X X X XXXX zo dňa 30. marca 2000 bol navrhovateľovi pre uvedenú chorobu z povolania priznaný čiastočný invalidný dôchodok späťne odo dňa 2. októbra 1999.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 9C 189/00-85 zo dňa 28. septembra 2001 bola za zamestnávateľa zodpovedného za vznik choroby z povolania navrhovateľa určená spoločnosť MV staving, a.s., Hviezdoslavova 2, 971 01 Prievidza.

Navrhovateľ podal dňa 30. novembra 2011 Sociálnej poisťovni, pobočka Prievidza žiadosť o prehodnotenie úrazovej renty z dôvodu zmeny poklesu pracovnej schopnosti, na základe ktorej Sociálna poisťovňa, ústredie, ako vecne príslušná organizačná zložka vydala dňa 26. júna 2012 rozhodnutie č. 12626-3/2012-BA, ktorým navrhovateľovi nepriznala nárok na úrazovú rentu.

Podkladom pre jej rozhodnutie bola lekárska správa posudkovej lekárky Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza zo dňa 13. júna 2012, ktorá na základe objektívneho vyšetrenia navrhovateľa a na základe výsledkov z hospitalizácie navrhovateľa na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitnej nemocnice Martin (ďalej len „KPLaT v Martine“) v dňoch 24. apríla 2012 - 3. mája 2012 neurčila mieru poklesu pracovnej schopnosti, nakoľko u navrhovateľa nedošlo po 1. januári 2004 ku zhoršeniu zdravotného stavu. Zo správy vyplýva, že: „Posudzovaný mal v r. 1999 hlásenú chorobu z povolania - poškodenie HK z DNJZ, sťaženie spoločenského uplatnenia bolo hodnotené naposledy v r. 2000 150 bodmi. Odvtedy počas kontrolných vyšetrení na PL nebolo konštatované zhoršenie zdravotného stavu v zmysle choroby z povolania a nebolo mu zvyšované ani bodové ohodnotenie za SSU. Posudkový lekár nekonštatuje zhoršenie zdravotného stavu po 1. januári 2004, preto sa neurčuje miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty“.

Navrhovateľ nevzniesol proti obsahu lekárskej správy žiadne námietky a súhlas s jej znením, ktoré obsahovalo aj prehlásenie („Bol som informovaný o všetkých skutočnostiach, ktoré sa týkajú posúdenia môjho zdravotného stavu, posudku a poklesu pracovnej schopnosti, s tým, že sa neurčuje miera poklesu pracovnej schopnosti na účely zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, nakoľko po 1. januári 2004 nedošlo u poškodeného k zhoršeniu zdravotného stavu. Bol poučený o ďalšom postupe“), potvrdil svojím podpisom.

Po podaní opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zdravotný stav navrhovateľa opätovne posudzovala posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, ktorá v lekárskej správe z 13. augusta 2012 konštatovala, že: „Po opakovanom prehodnotení zdravotného stavu, posudkový lekár zotrváva na pôvodnom posúdení zo dňa 13. júna 2012. Predložené potvrdenie zo dňa 19. júna 2012 Doc. MUDr. E. P. W., CSc. neobsahuje žiadne vyšetrenia, ktoré by boli dôvodom na zmenu posudku. Neurčuje sa miera poklesu pracovnej schopnosti na účely zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, nakoľko po 1. januári 2004 nedošlo u poškodeného k zhoršeniu zdravotného stavu.“

Potom, čo posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza opravnému prostriedku navrhovateľa nevyhovela v plnom rozsahu, bola spisová dokumentácia navrhovateľa v súlade so zákonným postupom odstúpená posudkovému lekárovi Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom v Trenčíne (ďalej len „posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie“), ktorý vo svojej lekárskej správe zo dňa 6. septembra 2012 neurčil mieru poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa na účely zákona s konštatovaním, že: „Súčasne je zdokumentované, že navrhovateľ je 12 rokov mimo expozície prác spojených s preťažovaním HK a súčasné ťažkosti zo strany pohybového aparátu môžu byť potenciovane všeobecnými ochoreniami. Preto nie je dokázané zhoršenie zdravotného stavu a miera poklesu pracovnej schopnosti sa neurčuje. Ošetrojúci lekár z nemocnice (nie prednosta alebo zástupca) vydal dňa 19. júna 2012, teda 6 týždňov po prepustení z nemocnice záznam s rovnakým záverom ako v prepúšťacej správe, súčasne je zaznamenaná progresia bez uvedenia konkrétnych diagnóz a odôvodnenia. Preto tento záznam považujeme nanajvýš za dobroprajný. Iné nálezy nedoložil, nie sú diskrepancie medzi závermi hospitalizácie na KPL a našim posúdením. Prednes navrhovateľa pri posúdení a jeho odvolanie neobsahujú žiadne nové skutočnosti. Celkove nemáme dôvod na zmenu prvoposudku zo dňa 13. júna a 13. augusta 2012“.

Podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Keďže v konaní nebolo sporné, že navrhovateľovi nebola k 31. decembru 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, nevznikol mu tým nárok na transformovanú úrazovú rentu v zmysle uvedeného § 272 ods. 3 zákona.

Z obsahu pripojeného spisu ďalej vyplýva, že odporkyňa následne správne skúmala v zmysle § 88 zákona, či v prípade navrhovateľa jeho zdravotné ťažkosti v príčinnej súvislosti s priznanou chorobou z povolania pretrvávajú, prípadne sa zhoršujú. Potom, čo na základe obsahu lekárskej správy príslušného posudkového lekára sociálneho poistenia nezistila progresiu danej choroby z povolania po 1. januári 2004 dôvodne ustálila záver o neexistencii uplatneného nároku a takáto okolnosť (progresiu konštatovanej choroby z povolania) sa nezistila ani po jej opätovnom zhodnotení posudkovým lekárom pobočky Prievidza ako aj posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, následne po podaní opravného prostriedku navrhovateľa zo dňa 26. júla 2012. Treba pripomenúť, že lekárska správa príslušného posudkového lekára sociálneho poistenia s percentuálnym určením, resp. neurčením miery poklesu pracovnej schopnosti poškodeného v rámci rozhodovania o nároku na úrazovú rentu dôvodne predstavovala dostatočný podklad v zmysle § 195 zákona, z ktorého vychádzala.

Podľa § 88 ods. 1 zákona má poškodený nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentý pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 zákona a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami (§ 88 ods. 3 zákona).

Podľa § 153 ods.4 písm. a/ zákona lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti. Posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne (§ 153 ods. 8 zákona).

Odvolací súd neprihliadol na námietky navrhovateľa uplatnené v odvolaní, ktoré nepredstavovali nové alebo iné dôvody, s ktorými by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia, odporkyňa resp. súd prvého stupňa neboli zaoberali. Samotná prepúšťacia správa KPLaT v Martine zo 7. mája 2012, na ktorú poukazuje navrhovateľ, neobsahuje záver o zhoršení zdravotných ťažkostí súvisiacich s chorobou z povolania, táto bola k dispozícii posudkovým lekárom, ktorí z jej obsahu pre účely posudkov aj vychádzali. Navrhovateľom predložené dodatočné vyjadrenie ošetrojúcej lekárkky, ktorá sa podieľala na vypracovaní prepúšťacej správy, obsahujúce síce odkaz na v správe uvedené závery, ale zároveň bez bližšieho zdôvodnenia konštatujúce zhoršenie profesionálneho ochorenia, súd považoval za protirečivé, nepresvedčivé (najmä ak tomuto ničím nepodloženému konštatovaniu nepredchádzali žiadne iné vyšetrenia resp. nálezy) a nepredstavujúce tak relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní (aj k nemu zaujali posudkoví lekári stanovisko).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj pripojenou zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú, pričom v posudkovej dokumentácii navrhovateľa sa nenachádzajú žiadne iné diagnostické závery, ktoré by odôvodňovali zmenu kontrolného lekárskeho posudku. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

S poukazom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie a postup odporkyne pred jeho vydaním boli správne a v

súlade so zákonom a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.